

Sz.P.
Henryk Kowalczyk
Minister Środowiska

Szanowny Panie Ministrze,

Wielkopolska Izba Rolnicza wraz z partnerami zorganizowała cykl 6. subregionalnych konferencji „Prawo łowieckie w aspekcie społecznym, środowiskowym, rolniczym i ekonomicznym” współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich. Tematyka Prawa łowieckiego od dłuższego już czasu stanowi punkt do wielu dyskusji zarówno ze strony rolników, jak i myśliwych. W związku z powyższym wielkopolski samorząd rolniczy wychodząc na przeciw tym problemom aktywnie działa na rzecz rozwiązywania problemów związanych z szacowaniem szkód łowieckich i poprawy relacji obu środowisk. Podczas wskazanych wyżej konferencji przeprowadzono szerokie konsultacje w trakcie których poruszono następujące problemy:

1. Uczestnicy konferencji jednym głosem mówili, że częste zmiany legislacyjne przepisów w Prawie łowieckim w ostatnim czasie doprowadziły do zamieszania i dezinformacji, w szczególności wśród rolników, a i tak sam proces szacowania szkód wrócił praktycznie do stanu wyjściowego. Natomiast z powodu braku przepisów wykonawczych do ustawy Prawo łowieckie nie funkcjonują obecne procedury szacowania szkód.
2. Podniesiony został również problem składu komisji szacujących szkody łowieckie. Zgodnie z nowymi przepisami w pracach komisji szacującej może uczestniczyć przedstawiciel Ośrodka Doradztwa Rolniczego, jednakże jego udział nie jest obligatoryjny, tak jak i udział poszkodowanego rolnika. Tym samym na chwilę obecną szkody szacują sami przedstawiciele kół łowieckich. Brak przeszkolenia pracowników ODR w tym zakresie, powoduje iż nie uczestniczą oni obecnie w szacowaniu szkód. Ponadto pracownicy Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego wskazywali na problemy związane ze zbyt małą kadrą oraz brakiem możliwości pracy w nadgodzinach, a także w dni wolne. Zdaniem zebranych, należałoby wrócić do pomysłu szacowania przez rzeczoznawców, którzy zagwarantują bezstronność i profesjonalizm szacowania.
3. Kolejnym novum na gruncie ustawy Prawo łowieckie jest możliwość wyłączenia terenu z działania obwodu łowieckiego. Właściciel bądź użytkownik wieczysty nieruchomości wchodzącej w skład obwodu łowieckiego może złożyć staroście oświadczenie, że nie zgadza się na prowadzenie polowań na swoich gruntach. Jednakże, w chwili obecnej nie ma jeszcze przepisów wykonawczych do tych zapisów ustawy, tym samym ich stosowanie nie jest możliwe.

4. Uczestnicy apelowali o zacieśnianie wzajemnej współpracy i próby znalezienia kompromisu pomiędzy oczekiwaniami rolników a kołami łowieckimi. Podkreślono też niebagatelną rolę izby rolniczej w kształtowaniu świadomości rolników, co do prawidłowości szacowania strat. Wskazano również, że do dyskusji należy zaprosić przedstawicieli organizacji ekologicznych oraz Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska. Zdaniem uczestników Konferencji istnieje potrzeba organizacji takich spotkań, podczas których można wyjaśnić sprawy sporne, wypracować wspólne stanowiska i nawiązać relacje pomiędzy poszczególnymi członkami komisji i samorządem.

5. Kolejny niepokojący problem, który poruszony został w trakcie spotkania to zagrożenie rozprzestrzenianiem się wirusa ASF. Jak podkreślali obecni na spotkaniu lekarze weterynarii, niezwykle istotne jest przestrzeganie zasad bioasekuracji zarówno przez rolników jak i myśliwych, gdyż to człowiek a nie dzikie zwierzę w zdecydowanej części przypadków wprowadza chorobę do gospodarstw. Ważne jest również wprowadzenie zakazu patroszenia w lesie ustrzelonych w trakcie polowania dzików. Luki i niejasności w programie bioasekuracji gospodarstw utrudniają walkę z ASF. Konieczne jest wprowadzenie możliwości używania noktowizorów w trakcie polowania na dziki, również poza strefą ASF. Wyniki skuteczności tego rodzaju polowań potwierdzają jego przydatność w depopulacji dzików. Przedstawiciele wszystkich środowisk zgodnie stwierdzili, iż wejście ASF do Wielkopolski to katastrofa dla produkcji i eksportu polskiej wieprzowiny.

6. Rolnicy apelowali o jak najszybsze szacowanie szkód na polach ze względu na konieczność przeprowadzenia prac polowych, szczególnie na wiosnę bądź też w czasie żniw.

7. Zgłaszano problem muflonów, których populacja bardzo się rozmnożyła i wyrządza poważne straty w uprawach rolnych. Dużym, nierozwiązanym problemem są również szkody wyrządzone przez kormorana, żurawia, gęsi i czaple.

8. Uczestniczący w spotkaniu rolnicy oraz myśliwi negatywnie odnieśli się do zapisów ustawy wprowadzających zakaz płoszenia zwierząt. Ich zdaniem należy doprecyzować znaczenie samego terminu oraz opracować i upowszechnić wśród zainteresowanych stosowny formularz wniosku. W myśl nowej ustawy Prawo łowieckie do zadań Marszałka Województwa należy między innymi wydawanie zezwoleń na odstępstwa od zakazu płoszenia zwierząt łownych. Zezwolenia takie mogą być wydane po zasięgnięciu opinii PZŁ i tylko pod warunkiem braku rozwiązań alternatywnych oraz jeżeli nie jest to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji zwierząt łownych.

9. Z punktu widzenia zapobiegania powstawaniu szkód niezwykle ważna jest współpraca rolników i myśliwych, chociażby poprzez informowanie kół łowieckich o planowanych zasiewach na polach położonych w sąsiedztwie lasów.

10. Analizując sytuację związaną z szacowaniem szkód łowieckich, rolnicy podkreślali, że obecnie trudniej jest uzyskać odszkodowanie od kół łowieckich oraz apelowali do myśliwych o większe poszanowanie ich własności przy czym powoływali się na sytuacje, kiedy to szkody w uprawach spowodowane są działaniami samych myśliwych.

11. Zdaniem rolników występuje problem z prawidłowym określeniem liczebności zwierząt w czasie inwentaryzacji, co rzutuje na właściwe przygotowanie i realizację planów odstrzałów. Wskazano na konieczność wzajemnej współpracy w tym zakresie w szczególności, gdy obecne zapisy umożliwiły obecność przedstawicieli izb rolniczych w przeprowadzanych inwentaryzacjach. Samorządowcy podkreślili, że nie ma problemu z uzyskaniem od Zarządów

Okręgowych informacji o stanach zwierząt, natomiast duże trudności występują w przypadku pozyskiwania informacji z Ośrodków Hodowli Zwierzyny.

12. Wskazana na trudności w depopulacji dzika wynikające z dużych obszarów monokultur uprawianych obecnie na terenach rolniczych. Konieczna jest współpraca rolników polegająca przykładowo na wykonywaniu przecinek czy zaniechaniu wysokich upraw w pasie bezpośrednio graniczącym z lasami.

13. Dodatkowe koszty ponoszone w związku z likwidacją szkód przez Urząd Marszałkowski – konieczne jest posiadanie oryginału aktualnych mapek geodezyjnych. Koszt ich pozyskania jest stosunkowo wysoki i przy większej ilości mapek może przekroczyć wartość odszkodowania za szkodę. Należałoby rozpatrzyć możliwość rezygnacji z wymogu pozyskania oryginału mapki.

14. W trakcie dyskusji nie znaleziono jednoznacznej odpowiedzi na zadane pytanie dot. działki ogrodzonej trwale – kto ponosi odpowiedzialność w takim przypadku za szkody łowieckie.

Państwo tj. UMWW podpierając się interpretacją MŚ mówi, że za szkody odpowiada dzierżawca lub zarządca obwodu, gdyż dana działka nie została uchwałą sejmiku wyłączona z obwodu. A PZŁ jako dzierżawca obwodu, podpierając się również interpretacją MŚ, że skoro działka/pole zostało trwale ogrodzone to zostało ono wyłączone z obwodu łowieckiego i w takim przypadku za szkody odpowiada Państwo.

15. Należy zmniejszyć liczebność dzikich zwierząt do stanu nie powodującego szkód istotnie ekonomicznych. Szczególnie wysokie stany liczebne zwierzyny utrzymywane są w Ośrodkach Hodowli Zwierzyny, co wpływa znacząco na ilości szkód łowieckich występujących na ich terenach oraz na obszarach do nich przyległych.

16. Zdaniem uczestników Konferencji należy dodać bobra do listy zwierząt, za szkody których należy się odszkodowanie, gdyż jego populacja stale rośnie i straty przez nie spowodowane są bardzo dotkliwe.

17. Problemy z wysoką liczebnością wilka stanowi zdaniem uczestników Konferencji zagrożenie dla społeczeństwa, zauważalny jest przede wszystkim jego negatywny wpływ na zachowania oraz liczebność zwierzyny łownej.

18. Zauważono brak współpracy z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska, który mimo zaproszeń nie odpowiada na problemy związane ze szkodami powstałymi przez zwierzęta chronione.

19. Podkreślono rolę mediów w kreowaniu niekorzystnego wizerunku myśliwych. Zdaniem zebranych należy uniemożliwić pseudoekologom wpływanie na gospodarkę łowiecką. Negatywny odbiór myślistwa wpływa na brak akceptacji łowiectwa przez społeczeństwo.

20. Niska cena tusz pozyskanej zwierzyny nie zachęca myśliwych do polowań, w związku z tym należy usprawnić odbiór tusz. Niestety niepokojący w tym kontekście jest brak realizacji postanowień związanych z zakupem chłodni dla punktów skupu dziczyzny. Konieczne jest wprowadzenie działań, które spowodują zwiększenie zainteresowania konsumentów mięsem zwierząt łownych.

21. Zarówno rolnicy jak i myśliwi pozytywnie odnieśli się do pomysłu Wielkopolskiej Izby Rolniczej dotyczącego metryczek obwodów łowieckich dokumentujących przebieg współpracy rolników, myśliwych i leśników. Informacje zgromadzone w ten sposób posłużą do przygotowania opinii przedłużenia dzierżawy obwodu w kolejnych latach. Zaproponowano stworzenie szerokiej platformy komunikacyjnej służącej do realizacji wyznaczonych celów z zakresu prawa łowieckiego.

22. W celu poprawy sytuacji związanej z szacowaniem szkód łowieckich Wielkopolska Izba Rolnicza na swojej stronie internetowej zamieściła wykaz osób przyjmujących zgłoszenia szkód łowieckich na terenie województwa wielkopolskiego. W związku z wprowadzeniem zmian w ustawie Prawo łowieckie, zaapelowano do przedstawicieli kół łowieckich o przesyłanie danych aktualizacyjnych osób zajmujących się w kole szacowaniem szkód do WIR.

23. Przedstawiciele PZŁ podkreślili niebagatelną rolę Wielkopolskiej Izby Rolniczej w kształtowaniu świadomości rolników związanej z kulturą łowiecką oraz przede wszystkim z wiedzą dotyczącą prawidłowości szacowania strat łowieckich.

24. Wszyscy uczestnicy Konferencji podkreślili wagę i istotę spotkań związanych ze szkodami łowieckimi. Zauważono konieczność organizacji spotkań zarówno lokalnych, jak i regionalnych w tym temacie, które pozwolą na bieżące rozwiązywanie pojawiających się problemów oraz na nawiązanie wspólnego dialogu zainteresowanych stron.

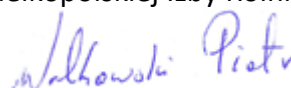
25. Zauważono, że przy wyznaczaniu i dzierżawie obwodów łowieckich powinien być uwzględniony odpowiedni stosunek ich powierzchni do ilości myśliwych, którzy do nich będą przypisani. Właściwa gospodarka łowiecka możliwa jest, gdy na 3 tys. ha obwodu przypada 25 myśliwych. Nie może być sytuacji, gdy ta ilość jest mniejsza. Myśliwi nie są wtedy w stanie realizować poprawnie swoich zadań związanych między innymi z odstrzałem. Nie powinna mieć również miejsca sytuacja, gdy uprzywilejowane koła łowieckie posiadają po kilka obwodów w całym kraju.

Wielkopolska Izba Rolnicza jako reprezentant rolników realizując dotychczasowe działania, w tym organizując cykl konferencji „Prawo łowieckie...”, założyła sobie jako cel stworzenie płaszczyzny porozumienia między rolnikami, a bracią łowiecką. Konsekwentne działania w tym kierunku już przynoszą pozytywne rezultaty w terenie. Mamy nadzieję, że przyjęte rozwiązania nie będą antagonizowały, a łączyły. Przedstawiciele Polskiego Związku Łowieckiego zwracali uwagę na bardzo dobrą współpracę z wielkopolskim samorządem rolniczym na tle kraju, podkreślali również, że mają w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej partnera do rozmów i działań. Słowa te potwierdzają także prelegenci, jak i przybyli na konferencję rolnicy oraz myśliwi, którzy wspólnie przyznali, że jesteśmy skazani na współpracę i działanie, a dbanie o zwierzynę i lasy to nasza wspólna sprawa i dobro.

Mamy nadzieję, że wskazane powyżej wnioski i problemy posłużą Ministerstwu Środowiska w dalszych pracach nad zmianami w ustawie Prawo łowieckie, a także wskażą kierunki przyszłych działań na rzecz poprawy wzajemnych relacji środowisk – rolniczego i myśliwskiego.

Z poważaniem

Prezes
Wielkopolskiej Izby Rolniczej

Piotr Walkowski

Do wiadomości:

- Jan Krzysztof Ardanowski Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- Piotr Jenoch Przewodniczący Zarządu Głównego Łowczy Krajowy